

היסורים חביבים (א)

1. ברכות ה, א

אמר רבא ואיתימא רב חסדא אם רואה אדם שיסורין באין עליו יפשפש במעשיו שנאמר נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה עד ה'. פשפש ולא מצא יתלה בטול תורה שנאמר אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו ואם תלה ולא מצא בידוע שיסורין של אהבה הם שנאמר כי את אשר יאהב ה' יוכיח. אמר רבא אמר רב סחורה אמר רב הונא כל שהקדוש ברוך הוא חפץ בו מדכאו ביסורין שנאמר וה' חפץ דכאו החלי יכול אפילו לא קבלם מאהבה תלמוד לומר אם תשים אשם נפשו מה אשם לדעת אף יסורין לדעת. ואם קבלם מה שכרו יראה זרע יאריך ימים ולא עוד אלא שתלמודו מתקיים בידו שנאמר וחפץ ה' בידו יצלה. פליגי בה רבי יעקב בר אידי ורבי אחא בר חנינא חד אמר אלו הם יסורין של אהבה כל שאין בהן בטול תורה שנאמר אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו. וחד אמר אלו הן יסורין של אהבה כל שאין בהן בטול תפלה שנאמר ברוך אלהים אשר לא הסיר תפלתו וחסדו מאתו.

2. תלמוד בבלי מסכת ערכין דף טז/ב

עד היכן תכלית יסורין אמר רבי אלעזר כל שארגו לו בגד ללבוש ואין מתקבל עליו מתקיף לה רבא זעירא ואיתימא רבי שמואל בר נחמני גדולה מזו אמרו אפילו נתכוונו למזוג בחמין ומזוגו לו בצונן ומזוגו לו בחמין ואת אמרת כולי האי מר בריה דרבינא אמר אפילו נהפך לו חלוקו רבא ואיתימא רב חסדא ואיתימא רבי יצחק ואמרי לה במתניתא תנא אפילו הושיט ידו לכיס ליטול שלש ועלו בידו שתיים דווקא שלש ועלו בידו שתיים אבל שתיים ועלו בידו שלש לא דליכא טירחא למישדיהו.

3. ליקוטי מוהר"ן מהדורא קמא סימן סה אות ג (המשך)

אך עקר הצער שיש לאדם מהיסורין שעוברים עליו, חס ושלוש, הוא רק מחמת שלוקחין מהאדם הדעת, עד שאין יכול להסתכל על התכלית, שהוא כולו טוב, ואז מרגיש צער וכאב היסורין. כי כשיש לו דעת, ומסתכל על התכלית, אינו מרגיש כלל הצער של היסורין כנ"ל...

4. סנהדרין קא א

תנו רבנן כשחלה רבי אליעזר נכנסו ארבעה זקנים לבקרו רבי טרפון ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא. נענה רבי טרפון ואמר טוב אתה לישראל מטיפה של גשמים שטיפה של גשמים בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא. נענה רבי יהושע ואמר טוב אתה לישראל יותר מגלגל חמה שגלגל חמה בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא. נענה רבי אלעזר בן עזריה ואמר טוב אתה לישראל יותר מאב ואם שאב ואם בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא. נענה רבי עקיבא ואמר חביבין יסורין. אמר להם סמכוני ואשמעה דברי עקיבא תלמידי שאמר חביבין יסורין.

מהר"ל נתיב היסורין פרק ג

...ורבי עקיבא אמר חביבין יסורים כלומר שיותר מכל מדריגות האלו אינם נחשבים נגד היסורים שהם ממרקים ומזכים את הנפש ומטהרין את הנפש עד שהוא נעשה מסולק מן הגשמי ודבר זה יותר מכל המעלות, כי בעל היסורים הוא נעשה נבדל מן החמרי עד שהוא בן עולם הבא וזה יותר מהכל כמו שנתבאר אצל ג' מתנות נתנו לישראל וכולם נתנו על ידי יסורין, ואלו המעלות שזכרו הראשונים מה שהוא פועל באחרים אבל היסורים לאדם מעלה עצמית כאשר ממרקין הנפש עד שנעשה קדוש ואין להאריך עוד:

44. עין איה ברכות א עמוד 16

...דלפעמים מועילים היסורין להכשיר כ"כ את האדם באופן נעלה, עד שאפ"י אם הי' עמל בזמן ההוא בתורה ובתפילה, לא הי' משלים כ"כ את השכל וההרגש, כאותו הערך שמועילים היסורין לכוון טבעו בדרך ישרה. עד שאח"כ ע"י הכנעתו, וכח השכלי שמתגבר ע"י חולשת והכנעת החומר, יקנה בזמן מועט שלמות יותר גדול ממה שהי' קונה אם הי' עוסק בתורה ובתפילה עם תכונתו שהי' לו קודם היסורין.

34. ילק"ש דברים, ורמז תתלז

ועוד היא אדם שמח ביסורין מבטובה, שאילו אדם בטובה כל ימיו אין נמחל לו עון שבידו, ובמה נמחל לו ביסורין. ר' אליעזר בן יעקב אומר הרי הוא אומר כי את אשר יאהב ה' יוכיח... רבי יוסי ברי' יהודה אומר חביבין יסורין ששמו של הקב"ה חל על מי שיסורין באין עליו שנאמר ה' אלהיך מיסרך... רב נחמן אמר חביבין יסורין... שהיסורין מרצין יותר מן הקרבנות שהקרבנות בממון והיסורין בגוף.

44. ליקוטי מוהר"ן מהדורא קמא סימן סה אות ג

... אפילו כל הצרות והיסורין והרעות העוברים על האדם, חס ושלוש, אם יסתכל על התכלית, בודאי אינם רעות כלל, רק טובות גדולות. כי בודאי כל היסורין באים בכונה מהשם יתברך לטובתו, אם להזכירו שישבת בתשובה, אם למרק עוונותיו. ואם כן היסורין הם טובות גדולות, כי כונת השם יתברך הוא בודאי רק לטובה. נמצא, שבכל הרעות והיסורין שיש לאדם, חס ושלוש, אם יסתכל על התכלית, היינו כונת השם יתברך, לא יהיה לו יסורין כלל. רק אדרבא יתמלא שמחה, מגדל רב הטובה שיסתכל בתכלית היסורין הללו. כי התכלית הוא כולו טוב. כולו אחד כנ"ל.

5. עין איה ברכות א עמוד 18

חביבין עליך יסורין! כי תכלית היסורין היא למרק את הגוף ולהפכו לטוב. ע"כ כשדברו והתבוננו על מעלת הגוף הטוב שריו"ח נתברך בו, א"ל חביבין עליך יסורין למרק ג"כ שיהי' גוף שלך בתכלית הזיכוך. וע"י ענה אותו, לא הן ולא שכרן, כמש"כ לעיל, שיותר היו רוצים לתקן הכל ע"י עבודתם הבחירית, מהתיקון שבא ע"י יסורין שהם מעשה שמים.